Pienten yritysten omistajanvaihdosten edistäminen lisää kasvuyrittäjyyttä

14.12.2021

Valtakunnallisen omistajanvaihdosbarometrin 2021 mukaan eniten kasvua tavoittelevat sellaiset yli 55-vuotiaat yrittäjät, jotka ovat tulleet yrittäjiksi nykyiseen yritykseen ostamisen kautta. 55-vuotiaiden ja sitä nuorempien yrittäjien keskuudessa toteutunutta kasvua puolestaan selittävät esimerkiksi se, että vastaaja on kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoimintaa ja panostaa uuden kehittämiseen.

Yrityksen kehittämispanostukset ovat yhteydessä yrityksen jatkuvuusnäkymiin. Uuden kehittäminen oli suurinta sukupolvenvaihdosta suunnittelevissa yrityksissä ja seuraavaksi suurinta yrityksissä, joissa muut omistajat jatkavat toimintaa, sekä yrityksissä, joissa on suunnitteilla myynti ulkopuoliselle. Lopettamista suunnittelevissa yrityksissä sekä uuden että olemassa olevan kehittäminen olivat alhaisimpia. Myös toteutunut kasvu oli vähäisintä yrityksillä, jotka aikovat lopettaa toimintansa.

Nuoremmat yrittäjät ovat innokkaampia kasvattamaan yritystä kuin vanhemmat

Uuden kehittämisen ja kasvutavoitteiden yhteys ostokiinnostukseen ja olemassa olevan kehittämi sen yhteys myyntikiinnostukseen viittaavat siihen, että osto on vastaajille ensisijainen kasvustrategiana. Miesten ja naisten kasvutavoitteissa ei havaittu eroja. Kunnianhimoinen suhtautuminen liiketoiminnan kehittämiseen ei ole kiinni sukupuolesta. Sen sijaan yrittäjän iällä on vaikutusta yrityksen kasvutavoitteisiin. Nuoremmat yrittäjät tavoittelevat selvästi enemmän kasvua kuin vanhemmat.

Omistajanvaihdokset elinkeinopolitiikan keskiöön

Yrityksen myynti tulevaisuuden tavoitteena kannustaa yrittäjää panostamaan yrityksen kehittämiseen ja myyntikuntoon. Toisaalta yrityksen ostamisen yleisimpiä motiiveja on kasvun tavoittelu, johon osaltaan on kannustamassa kaupan kohteesta maksettu kauppahinta ja sen rahoittaminen. Omistajanvaihdokset lisäävät yritysten kehittämistä ja kasvua. Omistajanvaihdosten edistäminen on kasvuyrittäjyyden edistämistä parhaimmillaan. Yhteys on olemassa myös toisinpäin eli yritysten kasvu ja kasvuyrittäjyyden edistäminen on parasta omistajanvaihdosten edistämistä. Pienten yritysten kasvu ja omistajanvaihdokset ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa. Kasvuyrittäjyyden edistäminen parantamalla esimerkiksi verotuksen ennustettavuutta ja kannustavuutta, osaavan työvoiman saatavuutta sekä työmarkkinoiden joustoja edistää myös

omistajanvaihdoksia. Omistajanvaihdokset on pidettävä elinkeinopolitiikan ja kasvuyrittäjyyttä edistävien toimenpideohjelmien keskiössä.

Kauppatieteiden tohtorit Juha Tall, Elina Varamäki, Sanna Joensuu-Salo ja Anmari Viljamaa Seinäjoen ammattikorkeakoulu